

Nefndasvið Alþingis, efnahags- og
viðskiptanefnd
b.t. Sigrúnar Brynju Einarsdóttur
nefndarritara
Austurstræti 8-10
150 REYKJAVÍK

4. desember 2001

Tilvísun: 2001110044

**Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á lögum um brunatryggingar, 42. mál
(afskrift brunabótamats).**

Vísað er til bréfs efnahags- og viðskiptanefndar Alþingis, dags. 14.11. sl., þar sem óskað er umsagnar Fjármálaeftirlitsins um frumvarp til breytinga á lögum um brunatryggingar.

Frumvarpið kveður á um breytingu á 5. málslíð 1. mgr. 2. gr. laga um brunatryggingar nr. 48/1994, með síðari breytingum. Fram kemur að greinin skuli vera þannig: "Skal matið taka til þeirra efnislegu verðmæta húseignarinnar sem eyðilagst geta af eldi og miðast við byggingarkostnað (endurstofnverð) án tillitis til aldurs, slits, viðhalds og ástands eignar að öðru leyti." Einnig er kveðið á um ákvæði til bráðabirgða sem óþarft er að geta efnislega í þessari umsögn.

Með hliðsjón af framanrituðu skal eftirfarandi getið.

Lög um brunatryggingar nr. 48/1994, með síðari breytingum, eru ekki tæmandi um réttarstöðu aðila þ.e. váttryggingataka/váttryggðs, váttryggingafélags og þriðja manns sem kann að eiga kröfu til váttryggingabóta. Um þau atriði fer einnig eftir ákvæðum laga um váttryggingarsamninga nr. 20/1954, eftir því sem við á. Meðal ákvæða í lögum um váttryggingarsamninga sem máli skipta vegna brunatjóns eru reglur um váttryggingarverð skv. 36. - 39. gr. og 79. - 88. gr. laganna. Undirstrika ber að reglur laganna um váttryggingaverð skv. 36. - 38. gr. eru frávikjanlegar þ.e. aðilar geta samið um frávik frá þeim. Váttryggingafélög greiða almennt ekki hærra bætur fyrir tjón en með þarf til þess að bæta það tjón sem orðið hefur. Ef ástand eignar er með þeim hætti að notagildi hennar hefur minnkað verulega fyrir váttryggðan, sbr. ef viðhald er verulega áfátt, verður að telja eðlilegt að draga frá bótafjárhæðinni sem nemur verðrymnun eignarinnar.

Fjármálaeftirlitið telur það löggjafans að taka ákvörðun um hvort sú leið skuli valin í lögum um brunatryggingar að kveða á um að váttryggingaverðmæti húseignar skuli miðast við byggingarkostnað án afskrifta þ.e. endurstofnverð eignarinnar. Fjármálaeftirlitið telur óvarlegt að kveða fortakslaust á um að greiða skuli endurstofnverð eignarinnar. Fjármálaeftirlitið telur að heimila eigi afskriftir ef ástand viðkomandi húseignar er slæmt. Eftirlitið telur að taka skuli tillit til verðrymnunar vegna minnkaðs notagildis og annarra atvika. Meginreglan geti verið að stuðst sé við nývirði en grípa megi til lækkunar bóta við verðrymnun vegna aldurs og notkunar þegar telja má að notagildi eignarinnar hafi minnkað verulega. Þetta fari eftir atvikum en heimila eigi undanþágu frá meginreglunni um nývirði nema um annað hafi verið samið.

Hafa ber hugfast að á hinum Norðurlöndunum er brunatrygging húseigna ekki skylduvátrygging og samningsfrelsi aðila gildir. Í t.d. Danmörku munu aðilar athuga ástand viðkomandi eignar hverju sinni og leggja þá skoðun til grundvallar í samningaviðræðum sínum.

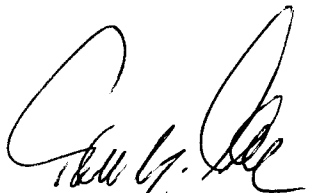
Fjármálaeftirlitið hefur ekki haft tilefni til að gera athugasemdir við núverandi réttarstöðu aðila skv. nefndum lögum um brunatryggingar. Sem fyrr segir er það löggjafans að ákveða hvort kveða skuli á um nývirðisfyrirkomulag varðandi brunatryggingar húseigna.

Fjármálaeftirlitið vekur athygli á því að viðskiptaráðherra skipaði á árinu 1999 nefnd sem vinnur við endurskoðun vátryggingarsamningalaga, nr. 20/1954, hér á landi. Fyrirhugað er að þeirri nefndarvinnu verði lokið snemma á næsta ári. Nefndin mun m.a. taka til skoðunar réttarstöðu aðila við brunatjón. Viðskiptaráðherra skipaði og nefnd í ágúst 2001, sem vinnur við athugun á framkvæmd tjónsuppgjöra vegna jarðskjálftanna á Suðurlandi sumarið 2000 og þá verkferla sem Viðlagatrygging Íslands beitti í starfi sínu, þau helstu álitæfni sem upp komu við úrvinnslu og benda á leiðir til úrbóta. Nefndin tekur m.a. til skoðunar hvaða áhrif brunabótamatið hefur á réttarstöðu aðila og hvort ástæða sé til breytinga. Fulltrúi Fjármálaeftirlitsins á sæti í báðum þessara nefnda.

Fjármálaeftirlitið veitir fyllri upplýsingar um framanritað ef óskað er.

Virðingarfyllst,

FJÁRMÁLAEFTIRLITIÐ

Páll Guðmar Pálsson

Rúnar Guðmundsson